

Sygn. akt I C 799/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia SO Ewa Tomczyk

Protokolant sekr. sąd. Dorota Książczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2018 roku w Piotrkowie Tryb.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej we W.

przeciwko (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych

o zwolnienie od egzekucji

1. zwalnia od egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bełchatowie D. K. w sprawie z wniosku (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych przeciwko dłużnikowi J. L. sygn. akt Km 924/15 przesiewacz do węgla T. 693 (...) Trak;
2. zasądza od pozwanego (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej we W. kwotę 10.717 (dziesięć tysięcy siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. kwotę 56,58 (pięćdziesiąt sześć i 58/100) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 799/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 9 listopada 2015 r. (data oddania w placówce pocztowej) złożonym do Sądu Rejonowego w Bełchatowie a skierowanym przeciwko (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych (...) Spółka Akcyjna we W. wniósł o zwolnienie od egzekucji ruchomości w postaci przesiewacza T./F. 693 o nr ser. (...) zajętego u dłużnika J. L. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bełchatowie D. K. w sprawie Km 924/15. Nadto pozew zawierał żądanie zasądzenia zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania strona powodowa wskazała, że jest właścicielem zajętego przesiewacza.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od strony powodowej zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. Podniósł, że stronie powodowej nie przysługuje roszczenie o zwolnienie od egzekucji bowiem przesiewacz nie został zajęty w toku postępowania egzekucyjnego lecz w postępowaniu zabezpieczającym. Niezależnie od tego wskazał, że strona powodowa nie dochowała terminu z art. 841 § 3 k.p.c. do wytoczenia powództwa (k. 42-43).

Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w Bełchatowie ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 275.000 zł oraz stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Tryb. jako właściwemu do jej rozpoznania (k. 100).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych uzyskał przeciwko J. L. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Warszawie z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie XXVI GNc 541/15.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bełchatowie prowadzi na rzecz pozwanego (...) Ltd. w T. na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych postępowanie w celu wykonania zabezpieczenia na mieniu dłużnika J. L.. Tytułem zabezpieczenia jest nieprawomocny nakaz zapłaty. Postępowanie toczy się w sprawie KM 924/15. W toku tego postępowania w dniu 9 września 2015 r. Komornik dokonał zajęcia przesiewacza do węgla T. (...) S. nr seryjny (...).

(okoliczności niesporne – protokół zajęcia ruchomości – k. 63 akt sprawy KM 924/15)

O zajęciu przesiewacza w toku postępowania w sprawie KM 924/15 Komornik powiadomił stronę powodową pismem z dnia 1 października 2015 r. Komornik wskazał, że w trakcie czynności zajęcia dłużnik wskazał, że zajęty przesiewacza stanowi własność strony powodowej. Strona powodowa otrzymała to pismo w dniu 8 października 2015 r.

(dowód: zawiadomienie osoby trzeciej o zajęciu i potwierdzenie odbioru – k. 100 i 101 akt sprawy KM 924/15, k. 14)

Pismem z dnia 20.10.2015 r. strona powodowa zwróciła się do pozwanego z wnioskiem o dobrowolne wyłączenie zajętej ruchomości spod egzekucji. Mimo tego wezwania zajęty samochód nie został wyłączony przez pozwanego od egzekucji.

(dowód: pismo z dnia 20.10.2015 r. – k. 9)

Przesiewacz T./F. 693 stanowi własność (...) Funduszu (...), który nabyły ten przesiewacz celem oddania go do użytkowania J. L. na podstawie umowy leasingu, która została zawarta w dniu 18 grudnia 2018 r.

(dowód: faktura VAT (...) z dnia 20.12.2013 r. – k. 10, umowa leasingu operacyjnego nr (...) – k. 12-13, protokół zdawczo – odbiorczy nr (...) – k. 11)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie a jego podstawę prawną stanowi art. 841 § 1 k.p.c., stosownie do którego osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Zgodnie z treścią § 3 powołanego przepisu powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych.

Podstawą powództwa z art. 841 k.c. jest naruszenie praw osoby trzeciej w następstwie skierowania egzekucji do określonego przedmiotu (prawa). Naruszenie takie jest aktualne tylko wtedy, gdy wierzyciel egzekwujący nie ma prawa zaspokoić swojej wierzytelności z zajętego przedmiotu lub prawa. W literaturze prawniczej na ogół przyjmuje się, że w drodze omawianego powództwa ochronie podlega prawo własności i współwłasności, użytkowanie wieczyste, użytkowanie ruchomości lub praw oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu. Celem powództwa z art. 841 k.p.c. jest ochrona praw podmiotowych osoby trzeciej, naruszonych w następstwie skierowania egzekucji. W rezultacie chodzi o naruszenie prawa materialnego, zwłaszcza prawa własności, mimo prawidłowego, zgodnego z przepisami procesowymi działania organu egzekucyjnego.

W rozpoznawanej sprawie strona powodowa żądała zwolnienia od egzekucji zajętej w jej toku ruchomości w postaci przesiewacza, powołując się na to, że jest jego właścicielem, który to fakt nie był kwestionowany przez stronę pozwaną.

Obrona pozwanego sprowadzała się jedynie do negocjowania dopuszczalności żądania zwolnienia w trybie art. 841 § 1 k.p.c. rzeczy zajętej w toku postępowania zabezpieczającego oraz kwestionowania zachowania przez stronę powodową terminu do wytoczenia powództwa.

Żaden z podniesionych przez stronę pozwaną zarzutów nie jest zasadny.

Rozpoznając pierwszą kwestię wskazać należy, że bezsporne jest w sprawie to, że komornik dokonał zajęcia mienia ruchomego w wykonaniu zabezpieczenia, wynikającego z wydanego przeciwko dłużnikowi nakazu zapłaty. Nakaz ten od chwili wydania stanowił tytuł zabezpieczenia. Zajęcie ruchomości jest pierwszą czynnością podjętą przez komornika w ramach egzekucji z ruchomości (art. 845 k.p.c.). W postępowaniu egzekucyjnym zajęte ruchomości podlegają oszacowaniu (art. 853 k.p.c.), a następnie sprzedaży (art. 864 i nast. k.p.c.). Egzekucja zajętych ruchomości prowadzi w efekcie do przejścia prawa ich własności na nabywcę po udzieleniu przyzbycia i zapłaceniu całej ceny (art. 847 k.p.c.) Jej definitywnym skutkiem jest pozbawienie dłużnika prawa własności ruchomości objętej egzekucją i zaspokojenie wierzyciela.

W postępowaniu zabezpieczającym ten końcowy skutek nie wystąpi. Zajęcie ruchomości ma bowiem na celu - poza wyjątkami, dozwalającymi na zaspokojenie uprawnionego już na etapie postępowania zabezpieczającego (art. 753 § 1 i art. 753¹ § 1 k.p.c.) - jedynie zabezpieczenie zajętego składnika majątkowego po to, by po uzyskaniu przeciwko dłużnikowi tytułu wykonawczego móc skierować do zajętej ruchomości kolejne czynności egzekucyjne, prowadzące do realizacji celu postępowania egzekucyjnego. Różnica pomiędzy zajęciem w ramach egzekucji a zajęciem w postępowaniu zabezpieczającym jest zasadnicza, bowiem przy wykonaniu zabezpieczenia obowiązany nie traci przysługującego mu prawa własności do zajętej ruchomości. Zajęte mienie nie będzie podlegało procedurze sprzedaży, a czynności komornika skończą się na pozostawieniu zajętej ruchomości pod dozorem osoby trzeciej lub jak w rozpoznawanej sprawie - na pozostawieniu jej we władaniu dłużnika. Zgodnie z art. 743 § 1 k.p.c. do wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, podlegającego wykonaniu w drodze egzekucji, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym, z tym jednak, że sąd nadaje postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia klauzulę wykonalności z urzędu. Uprzywilejowany jest w tym zakresie wierzyciel, który przeciwko swojemu dłużnikowi uzyskał nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym - w takim przypadku art. 492 § 1 k.p.c. zwalnia wierzyciela od obowiązku uzyskania na to orzeczenie klauzuli wykonalności. Powyższy przepis stanowi, że nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności.

Art. 841 § 1 k.p.c. wymaga spełnienia przesłanki w postaci naruszenia przez czynność egzekucyjną prawa podmiotowego osoby trzeciej. Przepis ten nie określa, naruszenie jakich praw objęte jest wynikającą z niego ochroną.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy prawem tym jest prawo własności strony powodowej do zajętej ruchomości. Zajęcie ruchomości, nawet jeśli dokonane tytułem zabezpieczenia, do chwili, w której mogłaby nastąpić sprzedaż rzeczy zajętej, ma wszystkie cechy wspólne z zajęciem w postępowaniu egzekucyjnym. Jest prowadzone w warunkach unormowanych przepisami art. 758 k.p.c. i następn., które mają w tym zakresie odpowiednie zastosowanie.

W sytuacji, gdy na zasadzie art. 743 § 1 k.p.c. do wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia podlegającego wykonaniu w drodze egzekucji odpowiednie zastosowanie mają przepisy o postępowaniu egzekucyjnym, osoba trzecia, której prawa wykonywanie zabezpieczenia narusza, może korzystać ze środków ochrony prawnej przewidzianych w postępowaniu egzekucyjnym. Jeśli doszło już do zajęcia, osoba trzecia nie musi oczekiwać na uzyskanie przez uprawnionego tytułu wykonawczego przeciwko dłużnikowi, aby dopiero na tym etapie postępowania poprzez powództwo przeciwegzekucyjne móc podjąć interwencję w związku z zajęciem naruszającym jego prawo podmiotowe. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 maja 2017 r. (II CSK 590/16).

Jeśli chodzi o dochowanie miesięcznego terminu do wniesienia powództwa wskazać należy, że zgodnie z art. 112 k.c. termin liczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który datą odpowiada początkowemu dniowy terminu. W myśl art. 115 k.c. jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Strona powodowa otrzymała zawiadomienie o zajęciu przedmiotowego przesiewacza w dniu 8 października 2015 r., miesięczny termin na wniesienia powództwa przypadał na dzień 8 listopada 2015 r., który był niedzielą, a zatem wytaczając powództwo następnego dnia dochowała w świetle powołanych wyżej przepisów miesięczny termin do wytoczenia powództwa.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka R. L., który został zgłoszony na okoliczność, że zajęta ruchomość stanowi własność strony powodowej oraz tytułu prawnego, na podstawie którego dłużnik posiadał tę nieruchomość, bowiem strona powodowa udowodniła że jest właścicielem zajętej ruchomości. Ponadto to R. L. nie kwestionował, że przesiewacz jest własnością strony powodowej, o czym świadczy jego pismo z dnia 21 września 2015 r. złożone do Komornika (k. 88 akt sprawy Km 924/15).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowiły przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zw. z art. 99 k.p.c. Na zasądzoną na rzecz strony powodowej kwotę 10.717,00 zł składają się: 3.500 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu, 7.200 zł - koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów opłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1667) oraz 17 zł - wydatek na opłatę skarbową od pełnomocnictwa.

Natomiast w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.) w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od strony pozwanej kwotę 56,58 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa ustalonych postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2018 r. (k. 127).

Sędzia SO Ewa Tomczyk

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi strony pozwanej.

7.05.2018 r.